

چه خبر؟ مرگِ عالمی تنها...
زندگی و آثار بیژن الهی

صفحه ۳

چالش کتابخوانی
صفحه ۵

کتاب میلیون دلاری
صفحه ۱۳

فهرست مطالب

۳	چه خبر؟ مرگ عالمی تنها
۵	چالش کتابخوانی
۶	انتگرال گیری از تاریخ
۸	طبيب ادب
۱۰	تاریخ ادبیات خودمانی
۱۱	دادائیسیم و فتوریسم
۱۳	کتاب میلیون دلاری
۱۵	تقویم ادبی

اعضای هیئت تحریریه :

انسیه تکبیری - غزال خاکی - نعیمه داودخانی سحر فرج دنیوی
مائده فرخی - سبحان قزلو

صاحب امتیاز : کانون شعر و ادب دانشگاه علوم پزشکی اراک

مدیر مسئول : سبحان قزلو

سر دبیر : مائده فرخی

گرافیک و صفحه آرایی : سبحان قزلو

ترک تحصیل کرد. اما نقاشی را هم رها کرد. ولی انگار در سرشت اهل تصویر است که نوگرایی و دید غریب نقاشی را به قلم بچسبانند و با زبان نقاشی بنویسند. مثل سهراب. بیژن الهی هم نوشتن را در پیش گرفت.

در گیر و دار آن سال ها و نیما خواندن ها و مجالس ادبی و مطبوعات بازی آن روزگار، به خودخوانی و خودآموزی زبان های مختلف پرداخت. در کنار دوستان بلندپروازش نظیر قاسم هاشمی نژاد و دیگران به فکر جریان های ادبی جهان بودند. یونانی، عربی، انگلیسی، آلمانی و فرانسه را یادگرفت و شروع به ترجمه کرد.

از آرتور رمبو، پدر شعر معاصر، اشراقها را نگاشت. مستغلات را از هانری میشو نوشت و در حلاج الاسرار به جمع آوری و ترجمه ی نوشته های مربوط به منصور حلاج و آثار خود حلاج پرداخت. لورکا را ترجمه کرد. فردریش هولدرین و تی اس الیوت را شناساند ولی خودش کمتر شناخته شد.

حوالی سال ۴۸ بود که غزاله علیزاده را شناخت. نویسنده رمان محبوب و مشهور خانه ادریسی ها که سه سالی پس از خودکشی نویسنده، جایزه بیست

جریان شعر دیگر، در وانفسای نوگرایی ها و شعرپردازی های دهه های ۳۰ و ۴۰ مهجور ماند. شاعران این جریان هم مهجور تر. فرقی هم نداشت که مثل هوشنگ ایرانی، از جیغ بنفش حرف بزنند و محکومت کنند، یا از منصور حلاج و آرتور رمبو ترجمه کنی و شعر بسازی و شناسند. مشتی مهره ی مهجور بودند و تنها، که البته تسبیح شعرمعاصر را بافتند در کنار هم. بیژن الهی هم یکی از دانه های این تسبیح.

تنها بود. چه وقتی که تنها فرزند خانواده ای متمول زاده شد، چه بعد از خودکشی همسر اول (و سابقش) غزاله علیزاده و چه پس از آذرماه سال ۸۹ که وصیت کرد، در قبری بدون نام در یکی از روستاهای مرزن آباد به خاکش بسپرند. پدری شیرازی، مادری تبریزی و خود متولد تهران. چه کارش بود با مرزن آباد مازندران الله اعلم. الهی تنها بود.

مادرش نقاش بود. خودش هم کمی در پی نقاشی رفت. اما خانواده، خصوصا مادر، که آینده دیگری را برای تنها فرزند خود متصور بودند، مخالفت کردند.

و در آغوش می کشد تو را نه با دو دست بل با همه شکل ها که دو دست ، پدید تواند کرد در یک رقص

مجموعه شعر دیدن / تانداوا

جوانی ها که در سال ۹۴ توسط نشر بیدگل به چاپ رسید و دیدن که چاپ اولش در ۱۳۹۳ بیرون آمد. تصویر گری ها، زبان نوشتاری متفاوت و دیدگاه عجیب الهی در این کتاب ها قابل تامل و توجه است. با حروف نوشتاری کلام بازی می کند و می گوید: سلام بر تبر هایی که حروف آزادی را جدا جدا کرده اند...

در ترجمه هایش هم عیار غم نثر گاها سنگین نوشته ها (که با پاورقی و پیوست ها تلاش می کند از گنگی غیر قابل اجتنابشان بکاهد)، نوآوری ها و بدعت های خاصی به چشم می آید. شعر معروف : چه خبر ؟ مرگ عالمی تنها، خاطرش خفته، شاهدش سفری را در ابتدای کتاب حلاج الاسرار، در سوگ حسین بن منصور حلاج سروده است.

در وصف بدخواهان و دروغ گویان پس از حلاج می گوید: مرگ حق حق و هو هو، لال شد مرغ و نغمه رفت از یاد، تا که گنگان ده زبان دو رو، نازمستی و کنند و جلوه گری...

نیت خیر، نوشته ی فردریش هلدلین، صبح روان کنستانتین کاوافی، مستغلات از هانری میشو و اشراقهای آرتور رمبو را مستقلاً ترجمه و چاپ کرده و نوشته هایی از فلور و دیگران را در بهانه های مانوس و از شکسپیر و دیگران را در کتاب دره علف هزار رنگ گردآوری کرده است. گزیده اشعار لورکا با ترجمه بیژن الهی هم این روزها کمیاب تر شده.

بیژن الهی در سال ۱۳۸۹ در سن ۶۵ سالگی بر اثر عارضه ی قلبی در گذشت و در روستای بیجده نو از توابع شهرستان مرزن آباد استان مازندران به خاک سپرده شد. به وصیتش روی سنگ قبر او نام و تاریخی حک نشده و تنها نشانه ی شناختنش، امضای او روی سنگ قبر سیاه است. بیژن الهی احتمالاً هنوز هم تنهاست...

سال داستان نویسی ایران را از آن خود کرد. ازدواجشان دوسال به طول انجامید و دخترشان، سلمی الهی با مادرش زندگی کرد تا ۲۱ اردیبهشت سال ۷۵ که غزاله علیزاده پس از یقین به ابتلای سرطان، به روستای جواهرده رامسر رفت، طناب دار خود را خرید و درختی که خودش انتخاب کرده بود، خود را حلق آویز کرد. به سلمی گفته بود: نمی خواهم زیرم لگن بگذارند، می خواهم ایستاده بمیرم. سلمی از سال ۹۳ مسئولیت چاپ آثار پدر را عهده دار شد. الهی در خلال سال های دهه ی ۵۰ دست به تاسیس انتشارات نشر ۵۱ می زند و تصمیم می گیرد آثار خود را که بعضاً پیش از آن، بسته و گریخته در نشریات چاپ شده بود، منسجم تر چاپ کند. اما دقت و وسواس گونه اش کار نشر را به جایی نمی رساند و جز معدودی از آثارش، سایر آن ها چاپ نشده باقی می ماند تا قرعه ی چاپ کردنشان بعد ها به نشر بیدگل بیافتد. سال ۶۷ با ژاله کاظمی، دوبلور و صدایشه ازدواج می کند و سال ۷۹ از او جدا می شود. ژاله کاظمی پیش از آن با ایرج گرگین ازدواج کرده بود. ایرج گرگین، برادر عاطفه گرگین، همسر خسرو گل سرخی بود.

فوت ژاله کاظمی در سال ۸۳، انزوای او را تشدید می کند و جمع های او را خصوصی تر. شمار دوستانش محدود تر می شود به مسعود کیمیایی و بهرام بیضایی، که در مجموعه ی جوانی ها، چند شعر را به آن ها تقدیم کرده، و دوستان محرم به خلوتش را شمیم بهار و قاسم هاشمی نژاد و حمید شاه رخ و فیروز ناجی تشکیل می دهند. جمعی دوست داشتنی که مجموعه عکس هایشان در کتاب دیروز، فوق دیدنی ست. تصویر خالی نیست. گفت و گو دارد.

از شعر ها و نوشته های ترجمه اش که بگذریم، این روز ها دو مجموعه شعر از آثار بیژن الهی چاپ و منتشر می شوند.

ریدینگ راش یک برنامه کتابخوانی است که هر ساله با اطلاع قبلی و در بازه زمانی معین، با هفت چالش مختلف برگزار می‌شود. دوست داران کتاب از سراسر دنیا با عضویت رایگان در این رویداد ادبی، لذت مطالعه دست جمعی بدون مرز را تجربه می‌کنند. "اریل بیزت و ریلین ریمی" در سال ۲۰۱۳ میلادی بنیان گذار این اتفاق ادبی هستند. بدیهی است وقوع چنین رویداد هایی به گسترش گروه کتاب خوانان کمک مضاعفی خواهد کرد.

برنامه یکی از چالش های اخیر به شرح زیر بوده است؛

۱. کتابی بخون که رنگ جلدش با رنگ سنگ ماه تولدت یکی باشه

۲. کتابی بخون که اسمش با THE شروع شده باشه

اگر می‌خواهیم با کتاب های فارسی در این چالش شرکت کنیم، کلمه THE را با کلمه "یک" میتوانیم جایگزین کنیم.

۳. کتابی بخون که فیلمش رو قبلا دیدی

کتابی که به اقتباس فیلمی نوشته شده یا برعکس، مثل کتاب های هری پاتر، مردی به نام اوه و...

۴. کتابی بخون که اول از همه بهش دست میزنی

چند کتاب دلخواه را کنار هم گذاشته و اولین کتابی که با چشمان بسته انتخاب کردیم، وارد چالش ما می‌شود.

۵. کتابی بخون که در طول خوندنش کلا از خونه بیرون نری

طبیعتا در شرایط فعلی برای شرکت در این چالش باید خلاقیت بخرج داد و بجای عبارت از خانه خارج نشدن برای مثال تمام مدت خواندن کتاب در کنار پنجره یا هر مکان مناسب دیگر انجام شود.

۶. کتابی بخون از ژانری که بیشتر از همه دوستش داری

۷. کتابی بخون که خارج از قاره ای اتفاق میوفته که شما در اون زندگی می‌کنید

انتگرال گیری از تاریخ

درباره جنگ و صلح ، شاهکیر لئون تولستوی

سبحان قزلو

پرتودرمانی ۹۶

تاریخ نگاری کم ندیده ایم. قصه گویی و قصه نویسی هم همینطور. اما انتگرال گیری از حساب دیفرانسیل تاریخ ، از آن ناممکن های دنیای ادبیات به حساب می آید. ناممکنی که تولستوی ، در جنگ و صلحش به خوبی هر چه تمام تر از پس آن برآمده است.

جنگ و صلح ، رمان ستایش شده ی لئون تولستوی ، مستندی روایی از ماجرای جنگ های ناپلئون با ارتش تزار روسیه است. جنگ هایی که در دو مرحله ، بخش مهمی از تاریخ مدرن اروپا را تراش داده و این تندیس پر از ناملایمات را به شکل و شمایل امروزی اش در آورده است.

تولستوی برای خلق این رمان ۴ جلدی ، قریب به هفت سال زمان گذاشته است و در آن ، مستندات و مدارک تاریخی تایید شده را به نحو احسن در خلال داستانی جذاب گنجانده است.

داستانی که با بیش از سیصد شخصیت یکی از مهم ترین آثار ادبی جهان به شمار می آید.

ماجرای جنگ و صلح از کمی پیش از شروع جنگ روسیه با ارتش فرانسه شروع می شود و به زودی با لشکرکشی ناپلئون و توصیفات بی نظیر و حیرت آور لحظات مربوط به جنگ ،

رنگ و بویی تازه می گیرد. با صلح موقت میان تزار و ناپلئون ، کمی از شدت و حدت

هیجانات داستان کاسته می شود و با لشکرکشی مجدد ناپلئون دوباره شعله می گیرد.

تولستوی در خلال داستان ، به کمک شخصیت پردازی فوق العاده و چینش دقیق وقایع ،

دست به توصیف شرایط اجتماعی روسیه ی آن زمان می زند و با چیره دستی خاص

نویسندگان رئالیسم روسیه به ارزیابی طبقات اجتماعی مختلف مردم پترزبورگ می پردازد.

توصیفات که در میان دیالوگ ها و توصیفات تصویری فضاها طعمی خاص و متفاوت به خود می گیرد.

بسیاری از آثار مهم ادبیات کلاسیک ، از جمله آثار تولستوی و فئودور داستایفسکی ، بارها به

کمک دوربین و کاردانی کارگردانان مهم سینما به قالب نمایش درآمده اند. از جمله THE IDIOT

ساخته ی آکیرا کوروساوا و یا فیلم آناکارنیا ساخته ی جو رایت. اما در باره جنگ و صلح ، به جز

ساخته ی کینگ ویدور و بازی آدری هپبورن (که آن هم نتوانست به اندازه کتابش تحسین

منتقدین و طرفداران را به همراه داشته باشد) اثر شاخص دیگری را نمی توان یافت که

بر مبنای شالوده ی این شاهکار تولستوی ساخته شده باشد. شاید به این خاطر که بخش

عمده ای از توصیفات این کتاب ، جزء توصیفات نوشتاری طبقه بندی می شود. یعنی

توصیفات که موقع خوانش و از روی لغت تاثیر خود را می گذارند و از پشت دوربین

جلوه ی خود را از دست می دهند. مثلاً در جایی از کتاب می خوانیم : " تبسمی کرد و

حالتش طوری بود که انگار بگوید : شما کاملاً آزادی که حرف های مرا باور نکنید یا

نکنید اما نخواهید توانست ناباوری خود را به زبان بیاورید و مهم همین است."

این توصیفات به مونولوگ ها و ذهنیت کاراکترها محدود نمی ماند و در دایره ای وسیع تر، توصیفات صحنه ای را هم شامل می شود. برای مثال آنجایی که نویسنده در توصیف خانه ی خانواده رستف می گوید: " صندوق کنار راهرو خلوتگاهی بود که دختران خانواده رستف روی آن می نشستند و

غصه های خود را می گریستند." کدام دوربین، بدون نشان دادن اشک، قادر به توصیف گریستن است؟ در بین نویسندگان رئالیستی مهم روسیه، آثار تولستوی غالباً داستان محور، نوشته های داستایفسکی، روانشناسی محور و کتاب های تورگنیف، نظیر پدران و پسران و یا رودین، عموماً دیالوگ محور است. یعنی تولستوی در تلاش است تا جان کلام خود را در قالب قصه و قصه گویی اش بیان کند، برای رسیدن به عمق فکر داستایفسکی باید در لایه لای شیار مغز کاراکترهایش قدم بزنیم و برای درک تورگنیف، مکالمات کاراکترها را دنبال کنیم. این امضای نوشتاری تولستوی شاید بهترین گواه باشد برای این که بهترین انتخاب برای توصیف قصه ای به بزرگی جنگ های روسیه، قلم لئون تولستوی بوده است، نه تورگنیف و یا دیگران. چه بسا شاید در برخی حوزه های نگارش، توانایی سایرین بر استعداد تولستوی بچرید.

نویسنده ی جنگ و صلح، فی ما بین حوادث و رویارویی های داستانی، گاهی فصل های پرانترگونه ای را گنجانده و در آن صفحات، از دیدگاه دانای کل به موشکافی دقیق حوادث از دید تاریخی و یا تحلیل وقایع قبل و بعد داستان می پردازد و از جنگ یا صلح، فقط به توصیفات جاندارش اکتفا نمی کند (اگر چه برخی از این تحلیل ها برای مخاطب عام کتاب شاید کمی خسته کننده به نظر برسد). در یکی از همین فصول که از قضا آخرین فصل از جلد چهارم را هم شامل می شود به بررسی تاریخ و وقایع تاریخی از نگاه علمی می پردازد و علم تاریخ را با علم ریاضی و دیفرانسیل قابل قیاس می داند. آنجایی که معتقد است برای دستیابی به علل حقیقی حوادث باید عملی مشابه انتگرال گرفتن را هم برای رویداد های تاریخی انجام داد. جزئیات، از کوچک ترین تا جلوه گر تریشان را، بررسی کرد و از مجموع این عوامل به نتیجه گیری کلی رسید. تولستوی شدیداً معتقد است برای شناختن عامل وقوع یک رویداد نباید به یک دلیل مشخص اکتفا کرد و لازم است هر حادثه ای را، نتیجه ای هزاران اتفاق کوچک و درشت دانست. فرضی که شاید این روزها بی ربط با نظریه ی اثر پروانه ای نباشد. پروانه ای در آمریکایی جنوبی پرواز می کند و یک توفان سهمگین سواحل پکن را در بر بگیرد.

جنگ و صلح ابتدا در ۴ جلد در روسیه به چاپ رسید و پس از مدتی در چاپ جدید به ۲ مجلد تقلیل یافت. اندکی بعد و برای چاپ های بعدی، همسر تولستوی نسخه ی ۴ جلدی جنگ و صلح را به چاپ رساند و این نسخه تا امروز هم مبنای چاپ های متعدد این کتاب قرار گرفته است. کتابی که نه تنها یک رمان بلکه خود تاریخ است و از آن فراتر، خود روسیه است. سرمای پطرزبورگ است و کوهستانی است که در مقابل ناپلئون ایستاد و آفتاب اروپای نوین از پشت قله هایش سر برآورد.

طیب ادب

گاهنامه ادبی دیانام
شماره هفتم / بهار ۱۴۰۰

ادیبان و نویسندگان خانواده طب

هوشبری ۹۷

انسیه تکبیری

اروین دیالوم

اروین دیوید یالوم، ۱۳ ژوئن ۱۹۳۱ در واشنگتن دی سی به دنیا آمد. او رشته پزشکی را در بوستون و روان پزشکی را در نیویورک خواند. او بنیان گذار روانشناسی هستی گرا یا اگزیستانسیال است و جایزه ی انجمن روان پزشکی آمریکا را در سال ۲۰۰۲ دریافت کرد. شهرت یالوم به واسطه رمان های روانشناختی او، مخصوصا رمان مشهور "وقتی نیچه گریست" است. "دروغگویی روی مبل"، "مامان و معنی زندگی"، "درمان شوپنهاور" از دیگر آثار اوست.

خالد حسینی

خالد حسینی در ۴ مارس ۱۹۶۵ در کابل افغانستان به دنیا آمد. خانواده ی خالد در سال ۱۹۸۰ و به دنبال کودتای کمونیستی در افغانستان و در نتیجه برکناری پدرش از سفارت افغانستان، پناهنده ی ایالت متحده آمریکا شدند. او در دانشگاه پزشکی شهر سن دیگو تحصیل کرد. حسینی اولین رمان خود (بادبادک باز) را زمانی نوشت که دوره کارآموزی پزشکی اش را در بیمارستانی در لوس آنجلس می گذراند. "هزار خورشید تابان" و "و کوه طنین انداخت" از دیگر آثار مشهور اوست.

میخائیل بولگاکوف غلامحسین ساعدی

غلامحسین ساعدی با نام مستعار گوهر مراد، ۲۴ دی ۱۳۱۴ در تبریز به دنیا آمد. او در دانشگاه تبریز، پزشکی عمومی خواند و تخصصش را در رشته ی روان پزشکی از دانشگاه تهران گرفت. او مدتی در بیمارستان مشغول شد اما چندی بعد پزشکی را به خاطر نویسندگی رها کرد و بیشتر اوقات در مطبش بدون گرفتن حق ویزیت بیماران را معاینه می کرد. تجربه های این دوران به شناخت عمیق تراوانسان و پیچ و خم های روح و روان کمک کرد.

میخائیل آفاناسویچ بولگاکوف نویسنده و نمایش نامه نویس، سال ۱۸۹۱ در کیف اوکراین به دنیا آمد. او به خاطر علاقه ی پدرش، وارد دانشگاه پزشکی کیف شد. اما در کنار کار پزشکی به فعالیت های ادبی نیز می پرداخت. یک سال بعد از اتمام دانشگاهش بود که جنگ های داخلی روسیه درگرفت و او به عنوان پزشک راهی جبهه های جنگ شد. رمان "مرشد و مارگاریتا" مشهورترین اثر اوست.

سامرست موآم

ویلیام سامرست موآم، سال ۱۸۷۷ در پاریس زمانی که پدرش در سفارت انگلستان در این شهر کار می کرد، متولد شد. او تحصیلات پزشکی خود را در بیمارستان سنت توماس لندن به پایان رساند. اما پس از موفقیت اولین رمان خود به نام «لیزای لمبث» حرفه پزشکی را رها کرد و تمام وقت به نویسندگی روی آورد. «لبه تیغ»، «حاصل عمر»، «پرواز در تنهایی» و «اسارت انسانی» از دیگر آثار مشهور اوست.

افشین یداللهی

افشین یداللهی ۲۱ دی ۱۳۴۷ در اصفهان به دنیا آمد. وی دکتر روانپزشک و متخصص اعصاب و روان بود که با وجود علاقه به شعر و ترانه، معالجه بیماران را در اولویت کاری اش قرار داده بود. یداللهی فعالیت های حرفه ای ترانه سرایی خود را در سال ۱۳۷۶ در سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران آغاز کرد و برای تیتراژ بسیاری از سریال های تلویزیونی، ترانه سرود. مدار صفر درجه، شب دهم، میوه ممنوعه از جمله کارهای مشهور اوست.

آرتور کانن دوئل

سر آرتور ایگناتیوس کانن دوئل، سال ۱۸۵۹ در شهر ادینبورگ در اسکاتلند متولد شد. در دانشکده پزشکی ادینبورگ تحصیل کرد و همچنین گیاه شناسی عملی را در باغ گیاه شناسی سلطنتی ادینبورگ و چشم پزشکی را در وین فراگرفت. اما چندان در پزشکی موفق نبود. کانن دوئل، نویسندگی را با نوشتن داستان کوتاه در دوران تحصیلش آغاز کرد تا اینکه با خلق شخصیت کارآگاهی «شرلوک هولمز» به شهرت جهانی رسید.

آنتوان چخوف

آنتون پاولوویچ چخوف نمایش نامه نویس و نویسنده مشهور قرن نوزدهم روسیه است. او در رشته پزشکی در دانشگاه مسکو تحصیل کرد. اما در کنار زندگی دانشجویی، به نوشتن داستان و طنز در مجله های فکاهی می پرداخت. چخوف بیش از هفتصد داستان کوتاه نوشته است، اما او را بیشتر به خاطر نمایش نامه هایش می شناسند. «مرغ دریایی»، «دای وانی»، «سه خواهر» و «باغ آلبالو» از جمله نمایش نامه های مشهور اوست.

سحرفرج دنیوی

بهداشت حرفه ای ۹۵

خودش نمی‌نوشته. در حالی که در دوران زندگی او همکاری، در نگارش نمایشنامه‌ها عادی بوده و گاهی چند نفری می‌نوشتند. شکسپیر به کار انفرادی علاقه داشت، اما مشخص شده که بخش‌هایی از آثارش را دیگران نوشته‌اند، مثلاً هنری هشتم. حاصل همکاری شکسپیر و جان فلچر است، همچنین دیالوگ‌های جادوگرهای نمایش مکبث را، میدلتون نوشته بوده است. تقریباً تمام نمایشنامه‌های شکسپیر به زبان‌های اصلی دنیا ترجمه شده و روی صحنه رفته‌اند گفته می‌شود [مکبث] در سراسر جهان هر ۴ ساعت یکبار به روی صحنه می‌رود!

جالب است که شکسپیر با انتشار نمایشنامه‌هایش مخالفت می‌کرده و معتقد بوده است که فقط باید روی صحنه اجرا شوند نه اینکه توسط مردم عادی خوانده شوند.

شکسپیر با زنی به نام آن هاتاوی ازدواج کرد که ۸ سال از خودش بزرگتر بود. آن‌ها سه فرزند (یک پسر و دو دختر) داشتند. تنها پسرش بر اثر طاعون درگذشت، یک دخترش صاحب فرزند شد و نوادگان دیگرش همه در

کودکی مردند، برادرانش هم ازدواج

نکردند و بنابراین نسل شکسپیر ۲۵

سال بعد از مرگش از بین رفت.

تاریخ واقعی تولد شکسپیر مشخص

نیست، اما در ۵۲ سالگی درگذشت. روی سنگ

قبرش قطعه ادبی هشدار دهنده‌ای به این مضمون

با توصیف شکسپیر حک شد: «تو را به مسیح از کندن

خاکی که اینجا را در برگرفته دست بردار!

خجسته باد آنکه این خاک را فرو گذارد و نفرین

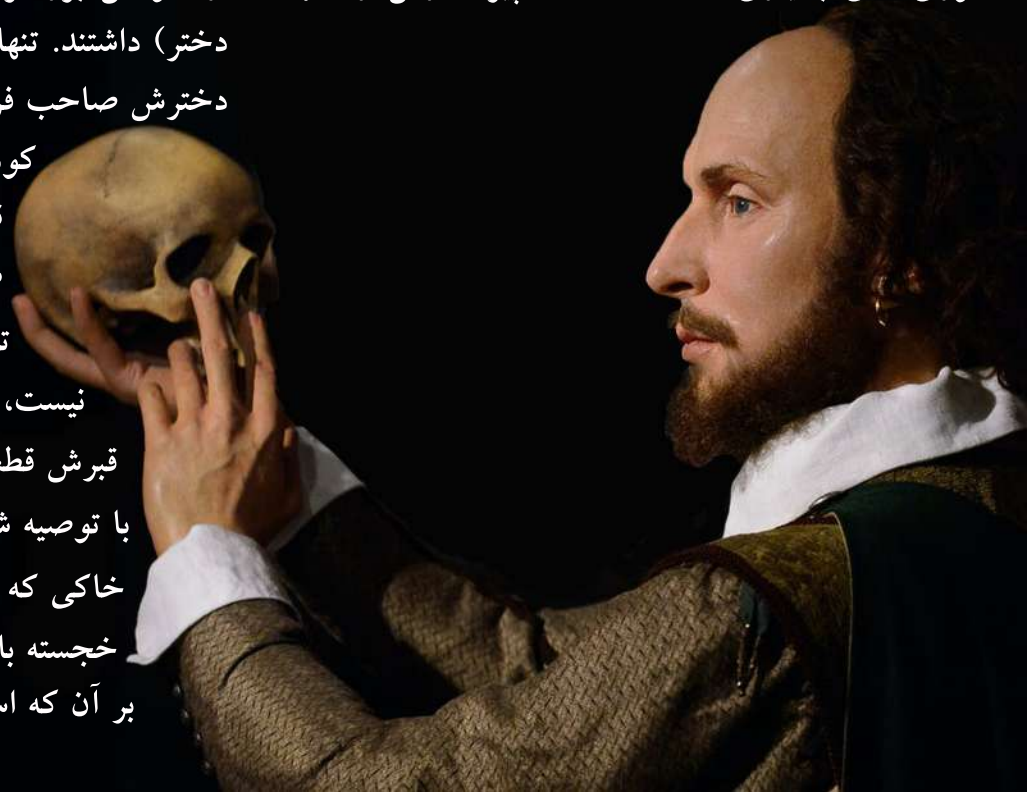
بر آن که استخوانهایم بردارد!»

ویلیام شکسپیر شاعر و نمایشنامه‌نویس انگلیسی قرن ۱۶ و ۱۷، خالق آثاری مثل هملت، مکبث، اتللو و... است. با این که شکسپیر یکی از معروف‌ترین ادیبان جهان است، اما هنوز هم مطالبی در موردش هست که همه نمی‌دانند.

شکسپیر برای زبان انگلیسی ۱۷۰۰ کلمه اختراع کرد و به روی کاغذ آورد؛ به‌طور مثال بازی assassination برای اولین بار توسط شکسپیر به کار رفته، radiance (درخشندگی)، bloodstained (خون آلود)، eyeball (مردمک چشم) lacklusters (تاریک) مثال‌های دیگری از کلمات اختراعی شکسپیر هستند.

شکسپیر هرگز به دانشگاه نرفت اما واقعیت‌های بسیاری نشان می‌دهد شکسپیر تاریخ باستان، جغرافیا و زبان‌های اروپایی را به خوبی می‌دانسته است.

شکسپیر در طول زندگی حدود ۴۰ نمایشنامه، ۲ شعر بسیار طولانی، ۱۵۴ غزل و شعرهای کوتاه زیادی نوشته. تئوری‌های بسیاری هست که شکسپیر آثارش را تنها

گذشته و ارزش های مسلط زمانه داشت. درواقع می توان گفت که دادائیسیم به زبان ساده جنبشی است که ناشی از پیامدهای جنگ جهانی اول بود و می کوشید تا در برابر سرخوردگی ها و خرابکاری های برآمده از آن طغیان کند.

اصول و قواعد دادائیسیم چیست؟

۱. دادائیسیم از چارچوب هرگونه نظامی فراتر می رود.
۲. قانون دادا بی قانونی است؛ طغیان بر ضد هنر، اخلاق و اجتماع.
۳. قصدشان آفرینش نیست بلکه ویرانگری محض است؛ تمام تلاش دادائیسیم ها مبتنی بر در هم ریختن انواع هنری، ویران کردن مرزهای موجود بین هنر و ادبیات و حتی صنایع است.

۴. بنای این مکتب بر نفی است و به ناچار باید شیوه ی کار خود را هم بر نفی استوار و عبارت هایی

۵. واکنش های آن ها به پیامد های جنگ، واکنش های نیهیلیستی، و آنارشویستی بود؛ زیرا آن ها امیدی به بازگشت ثبات و آرامش جهان نداشتند.

. تکنیک «فوتومونتاز» نیز توس

«دیگر نه نقاش ها را می خواهیم، نه ادیبان را، نه موسیقی دان ها، نه مجسمه ساز ها، نه مذاهب و نه جمهوری خواهان، نه سلطنت طلبان، نه امپریالیست ها، نه آنارشویست ها، نه سوسیالیست ها، نه بلشویک ها، نه سیاست مداران، نه پرولتاریا، نه دموکرات ها، نه ارتش ها، نه پلیس و نه وطن ها را دیگر از همه این حماقت ها به تنگ آمده ایم، دیگر هیچ، هیچ، هیچ و هیچ!» این ها بخشی از بیانیه ی «ریمبون دسنی» که نه نفر از دادائیسیم ها دسته جمعی آن را خواندند.

دادا سبکی است که از اضطراب ها و ناامیدی های جنگ نشأت گرفته است. زمانی که تب و تاب جنگ بالا رفت بسیاری از هنرمندان و نویسندگان به سوئیس که کشوری بی طرف بود پناه بردند. بعد از مدتی یکی از کافه های شهر زوریخ به پاتوقی برای حضور و جمع شدن طرفداران این مکتب تبدیل شد و دیری نپایید که مجموعه ای از اندیشمندان و هنرمندان، مستقل و همفکر شدند.

در آن زمان اروپا چنان گرفتار جنگ و ناسامانی بود که تنها صحنه ای که مردم به خصوص جوانان و نوجوانان با آن روبرو می شدند آدمکشی، ویرانی، اسارت و خونریزی بود. واضح است که همه این عوامل باعث شد مردم به قوانین و قراردادهایی که حاصل خردگرایی دنیای معاصر بود بدبین شوند و آن را مسبب برافروختن آتش جنگ و بدبختی ها بدانند. از این رو سبکی در ادبیات و هنر به وجود آمد که واکنشی ویرانگر نسبت به همه چیز حتی

JOSEPH STELLA, 1919-20, BROOKLYN BRIDGE

UMBERTO BOCCIONI, SKETCH OF THE CITY RISES (1910)

دست می روند. به همین دلیل می توان گفت دادا اهمیتی به ارتباط بین عناصر نمی داد و عدم تجانس یکی از ویژگی های اصلی این سبک در آفرینشگری چه در حوزه ادبیات و چه در هنر بود.

فوتوریسم یا آینده گرایی یکی از جنبش های هنری اوایل قرن بیستم بود. مرکز این جنبش در ایتالیا بود و در کشورهای دیگر از جمله روسیه نیز فعالیت داشتند. فوتوریست ها در بسیاری از زمینه ها مانند ادبیات، نقاشی، عکاسی، مجسمه سازی، سفالگری، تئاتر، موسیقی، معماری و حتی آشپزی فعالیت داشته اند.

بیانه شکل گیری سبک فوتوریسم برای اولین بار در سال ۱۹۰۹ میلادی در روزنامه فیگارو توسط فلیپو توماز مارینتی (شاعر ایتالیایی) رسماً منتشر شد. مانیفست اصلی فوتوریست ها بیزاری از هنر گذشته و استقبال از پویایی، جنبش و حرکت بوده است.

هنرمندان دنباله رو سبک فوتوریسم در تمامی زمینه ها، حتی آشپزی نیز فعالیت داشتند؛ زمینه های هنری مورد فعالیت آن ها به ترتیب زیر است: ادبیات، نقاشی، عکاسی، مجسمه سازی، سفالگری، تئاتر، موسیقی و معماری.

فوتوریست ها می خواستند ادراک بصری حرکت، سرعت و تغییر را به تصویر بکشند. برای دستیابی به این هدف، نقاشان آینده نگر روش کوبیستی را با استفاده از سطوح پراکنده و در حال تلاقی برای نمایش چندین منظر همزمان از یک شی به کار گرفتند. آن ها ژانرهای جدیدی تأسیس کردند که مهم ترین ویژگی آن ها مشروط بودن به آزادی است که از آن ها به عنوان شعر کلمه-آزاد نیز یاد می شود. فوتوریسم شعر و ادبیات از محدودیت های تایپوگرافی خطی و نحو معمولی و املا آزاد شد.

از فوتوریست های مشهور میتوان GIACOMO BALLA (ارنستو میسائل ERNESTO MICHAELLES)، معروف به THAYAHT را نام برد.

هنرمندان دادائیسم سعی داشتند تا اثری خلق کنند که هیچگونه قربانی با گذشته نداشته باشد و آن را از یوغ تجاری شدن برهانند. آن ها نمی خواستند که اصول سنتی هنر خلاقیت و نوآوری آنها را بگیرد، به همین دلیل گذشته را زیر سوال بردند. دادائیست ها می گفتند: "هنر ما موقعیتی است برای نقد جامعه". گویی آن ها به قلم و قلمو مانند سلاحی نگاه می کردند که آماده است تا با هرگونه سنتی بجنگد هرچند که در این راه مجبور باشد پدران خود را نیز بکشد.

برخی دادائیست های مشهور:

مارسل دوشان معروف ترین هنرمند نقاش و مجسمه ساز فرانسوی، هانس آرپ، ماکس ارنست و من ری پیکابیا آن ها اعتقاد داشتند که تمام دنیا را دروغ و فریبکاری فرا گرفته، پس حرف زدن منطقی فایده ندارد و هذیان و یاوه گویی بهتر است. وقتی کلمات به ابزاری برای فریب بدل شده اند دیگر چه فایده ای می توانند داشته باشند؟ بنابراین ارتباط بین کلمات بهم می ریزند و هارمونی ها از

ولی با بدن جسمانی ارتباطی ندارد.

گیتس درباره این کتاب می گوید: همیشه فکر می کردم هر چیزی که لازم است درباره لینکن بدانم را می دانم اما خواندن این رمان باعث شد که درباره بخش هایی از زندگی وی مجدد فکر کنم.

کتاب همدرد روایتی از حماسه ای شگرف میان عشق و خیانت است. داستانی از به وجود آمدن تضادی میان آرمان های والای یک فرد با دو ذهن و دوچهره و صداقت و وفاداری او به نزدیکان و دوستانش است. جدالی که ممکن است هیچ راه حلی را برای او نیابد. این اثر به شیوه ای نو و از زاویه ی دید جاسوسی که یک پایش در این جبهه و پای دیگرش در آن جبهه است.

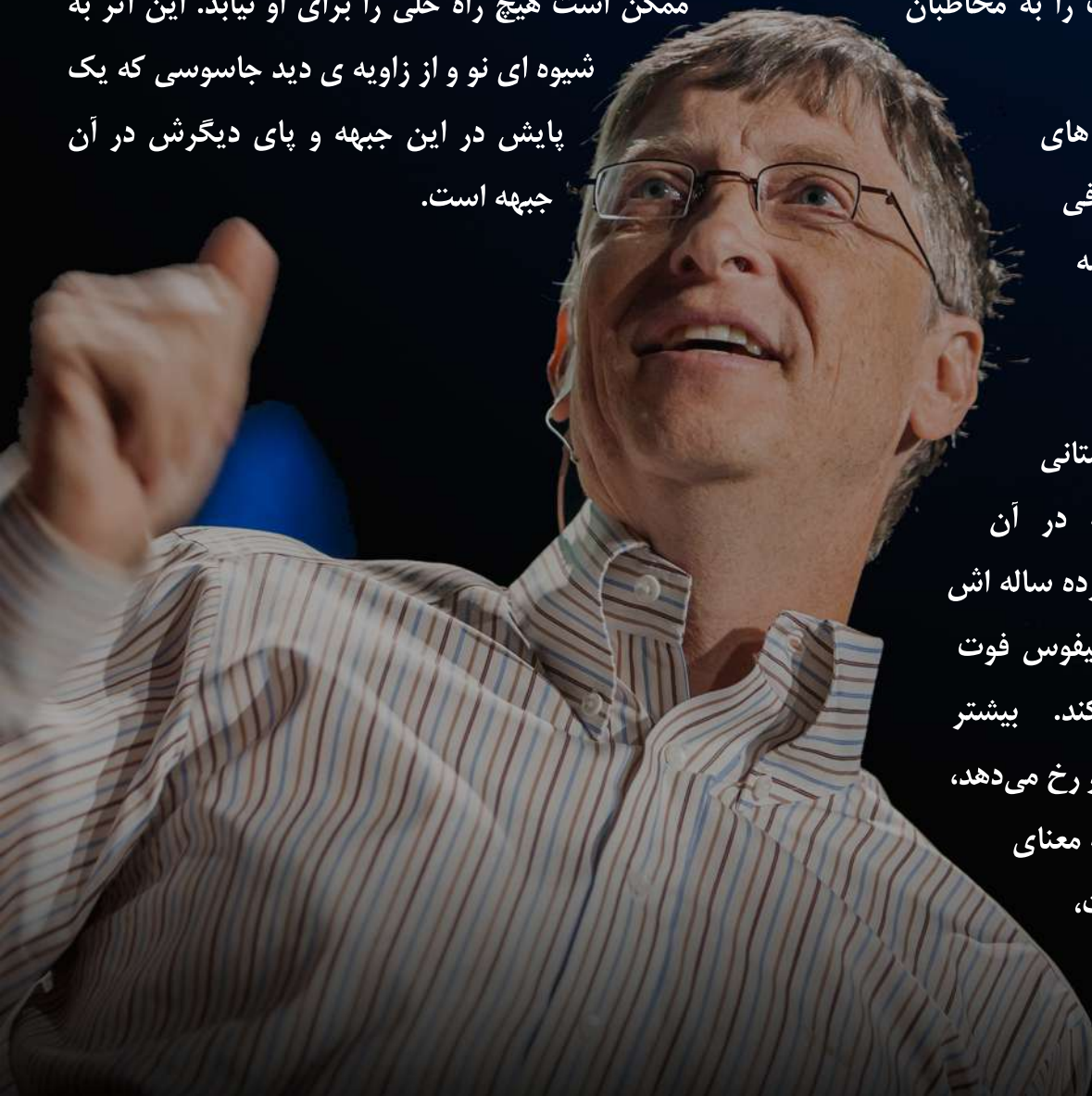
بیل گیتس بنیان گذار شرکت مایکروسافت، یکی از علاقمندان دنیای کتاب است و در زمینه های مختلفی مطالعه دارد و تقریباً از هر ژانری کتاب می خواند.

او می گوید: « کتاب خواندن بهترین راه برای پاسخ دادن به کنجکاوی است گرچه خیلی خوش شانس بوده ام که با افراد جالب زیادی آشنا شوم و جالب ترین جاها و مکان ها را در طول کارم ببینم اما هنوز فکر می کنم کتاب بهترین راه برای کشف بهترین چیزهایی هستند که می تواند برای انسان جالب باشد.»

بیل گیتس در ابتدای شروع هر فصل، فهرستی از بهترین کتاب هایی که خوانده است را به مخاطبان وبلاگش پیشنهاد می دهد.

ما از بین لیست متنوع کتاب های پیشنهادی، آن دسته را معرفی می کنیم که به فارسی ترجمه و منتشر شده است.

کتاب لینکلن در باردو داستانی تاریخی است. روایتی که در آن ابراهام لینکن از قبر پسر یازده ساله اش که سال ها پیش به دلیل تیفوس فوت کرده است دیدن می کند. بیشتر رخدادهای این رمان در باردو رخ می دهد، واژه ای که در آیین بودایی به معنای سرزمین میانه یابرزخ است، جایی که در آن روح میان تناسخ و مرگ است

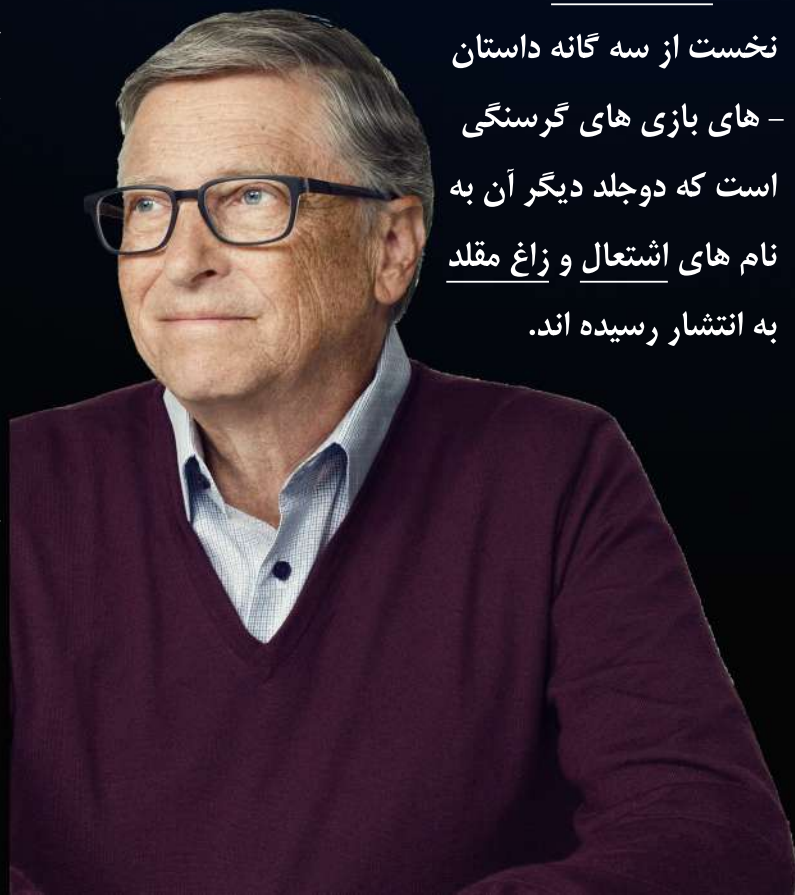
این داستان جایزه پولیتزر، ادگار وستتر را برای اولین رمان دریافت کرده همچنان که تاثیری عمیق در بیل گیتس گذاشته و از خواندن آن بسیار لذت برده است...

کتاب آسوده از جنگ یک داستان کلاسیک آمریکایی و پرفروش برای سی سال در جهان است.

نویسنده در این اثر از داستان پیرمردی می‌گوید که خاطرات خود را از زمان معصومیت دوران نوجوانیش در یک مدرسه شبانه روزی تا گیرودار جنگ جهانی دوم و جنگی بزرگ تر در درون خود نوشته است. و این روایتی از گذر کردن دو نوجوان و دو دوست از دنیای کودکانه شان تا واقعیت زندگی است.

بیل گیتس این کتاب را برای پسرش خوانده است و آن را از جمله کتاب‌های مورد علاقه خود برمی‌شمارد.

کتاب عطش مبارزه، قسمت نخست از سه گانه داستان - های بازی های گرسنگی - است که دوجلد دیگر آن به نام های اشتعال و زاغ مقلد به انتشار رسیده اند.

این رمان درباره برهه ای از زمان یعنی در آینده ای پسارستاخیزی نوشته شده است. در این دوره رویداد سالانه ای رخ می‌دهد که در آن یک دختر و پسر ۱۲ تا ۱۸ ساله به مصاف و پیکر هم می‌روند و تاسرحد مرگ رقابت می‌کنند. و داستان روایتی از شرکت کردن دختری به نام کتنیس در این رویداد است.

بیل گیتس با اینکه معمولاً علاقه ای به خواندن کتاب‌های داستانی ندارد ولی علاقه خاصی به خواندن این اثر داشته است.

کتاب میز گربه داستانی هیجان انگیز درباره ی یک سفر است. سفری بیست و یک روزه برای یک پسر بچه ی یازده ساله که می‌خواهد به انگلستان برود. در این ماجرا پسرک پشت میز گربه می‌نشیند و گوش به داستان‌های رنگارنگ و هیجان انگیز سرنشینان کشتی می‌سپرد. این کتاب مجموعه ای بی نظیر و خواندنی است که دنیای اسرار آمیز و سراسر شیطنت طفولیت را ترسیم می‌کند و هیجانی بی نظیر را در خواننده اش برمی‌انگیزد که باعث می‌شود بارها و بارها این کتاب را مطالعه کند.

زمین بردوش لاک پشت ها یا داستان رنج بی پایان اتریست که در آن زندگی دختری مبتلا به وسواس فکری را بازگو می‌کند. این داستان شگفت انگیز ترین رمان جان گرین است. داستانی جذاب درباره نحوه کنار آمدن با دنیا اضطراب عشق و دوستی است. بیل گیتس این رمان را همراه با دخترش خوانده است و می‌گوید: من عاشق کتاب جدید جان گرین هستیم. ما نمی‌توانستیم برای یک لحظه این کتاب را زمین بگذاریم.

۱ روز بزرگداشت سعدی

۲ روز جهانی زمین پاک / زادروز قیصر امین پور

شاعر و نویسنده معاصر فارسی / زادروز ایمانوئل کانت ، فیلسوف آلمانی

۳ اردیبهشتگان یا گلستان جشن از جمله جشن‌های

دوازدهگانه سال ایران باستان بوده و از شمار جشن‌های آتش است. / روز جهانی کتاب یک رویداد سالانه است که در ۲۳ آوریل، برگزار می‌شود/ روز

بزرگداشت بهاءالدین محمد بن حسین عاملی

معروف به شیخ بهایی عارف، منجم، ریاضیدان، شاعر، مورخ و دانشمند ایرانی بود

۶ زادروز ویلیام شکسپیر، شاعر و نمایشنامه‌نویس انگلیسی.

۷ روز جهانی گرافیک (برابر با ۲۷ آوریل)

۸ زادروز سیمین دانشور نویسنده و مترجم ایرانی او

نخستین زن ایرانی بود که به صورتی حرفه‌ای در زبان فارسی داستان نوشت/ زادروز هارپر لی نویسنده آمریکایی که در سال ۱۹۶۰ به خاطر نگارش کتاب «کشتن مرغ مقلد» برنده جایزه پولیتزر برای رمان شد

۹ زادروز محمد معین یکی از محققان برجسته و

پدیدآورنده لغتنامه فارسی فرهنگ معین

۱۰ جشن چهلم نوروز یا چلمو، جشنی که با فاصله

چهل روز پس از نوروز برگزار می‌شد

زادروز محمدحسن (بیوک) معیری یا رهی معیری از غزل‌سرایان، ترانه‌سرایان و تصنیف‌سرایان به نام

۱۳ روز جهانی آزادی مطبوعات (برابر با سوم ماه مه

میلادی)

۱۶ زادروز زیگموند فروید (زیگموند شلومو فروید)

عصب‌شناس، روان‌شناس، روان‌کاو، پژوهشگر و نویسنده اتریشی و پدر علم روانکاوی

۱۹ زادروز خواجه عبدالله انصاری (ابواسماعیل عبدالله

بن‌ابی‌منصور محمد) معروف به پیر هرات و پیر انصار، دانشمند و خراسان قدیم بود

روز بزرگداشت فردوسی و روز پاسداشت زبان

۲۵ فارسی / زادروز میخائیل بولگاکف نویسنده و

نمایشنامه‌نویس مشهور روسی

زادروز عباس معروفی، رمان‌نویس، نمایش‌نامه

۲۷ نویس، شاعر، ناشر و روزنامه‌نگار ایرانی مقیم

آلمان و نویسنده رمان سمفونی مردگان

زادروز حکیم عمر خیام نیشابوری (غیاث‌الدین

۲۸ ابوالفتح عمر بن ابراهیم خیام نیشابوری) فیلسوف،

ریاضی‌دان، ستاره‌شناس و رباعی‌سرای ایرانی در

دوره سلجوقی. ۲۸ اردیبهشت ماه روز بزرگداشت

خیام نامگذاری شده است/ روز جهانی موزه یک

مناسبت بین‌المللی است که هر ساله روز ۱۸ می

توسط شورای بین‌المللی موزه برگزار می‌شود.

۳۰ زادروز ژوزف مورفی یا جوزف مورفی، روانشناس و

نویسنده آمریکایی

۳۱ زادروز رومن گاری (با نام اصلی رومن کاتسِف)

نویسنده، فیلم‌نامه‌نویس، کارگردان و دیپلمات

فرانسوی

تن ها يك بار
می توانست
در آغوشش کشند،
و می دانست _ آن گاه _
چون بهمنی فرو می ریزد
و می خواست
به آغوشم پناه آورد

نامش برف بود
تنش ، برفی
قلبش از برف
و تپشش
صدای چکیدن برف
بر بام های کاهگلی...

و من او را
چون شاخه ای که زیر بهمن شکسته باشد
دوست می داشتم.